

Voor vogels is de jaarwisseling geen feest

<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=23166>

Vogelbescherming Nederland

27-DEC-2016 - Mooi hoor, al dat vuurwerk met de jaarwisseling. Maar voor vogels is het geknal een nachtmerrie. Dankzij nieuwe radartechnieken hebben we het afgelopen jaar ontdekt dat er in heel Nederland miljoenen vogels opvliegen rond twaalf uur. Het mensenfeest is zeker geen dierenfeest.

Vuurwerk dat rond Oud en Nieuw wordt afgestoken, schrikt miljoenen vogels op. Bijvoorbeeld watervogels, waarvan er tijdens Oud en Nieuw meer dan twee miljoen aanwezig zijn in ons land, reageren sterk op vuurwerk. Hoe heftig de reactie van vogels kan zijn, toont bijvoorbeeld de [weerradar](#) in De Bilt. De aantallen watervogels die binnen een straal van 40 kilometer om De Bilt na 24.00 uur in beweging komen, zijn er haarscherp op te zien. Op sommige plekken vliegen er meer dan duizend vogels per vierkante kilometer op. Totaal verstoord vliegen ze op tot gemiddeld 500 meter hoogte. Soms tot wel een half uur of langer blijven ze in de lucht.

Nieuwe radarbeelden laten nog grotere verstoring zien

En dan liet de radar tot vorig jaar nog slechts de grote vogels zien zoals eenden en ganzen. Maar dankzij de nieuwste radartechnologie weten we inmiddels dat ook miljoenen kleine vogels schrikken en opvliegen. Hans van Gasteren, bioloog bij de luchtmacht en als onderzoeker aan de Universiteit van Amsterdam gespecialiseerd in het onderzoek naar vogelmobiliteit op radar: 'Sinds 2014 hebben we een vogelradar op vliegbasis Eindhoven die de opvliegende vogels nog gedetailleerder in beeld brengt. Wat we daar de afgelopen jaarwisseling zagen was even spectaculair als schokkend. De hele radar kleurde binnen een mum van tijd rood en werkelijk alle vogels leken op te vliegen. De verstoring lijkt dus nog veel groter te zijn dan we al dachten.'

Vogels verbruiken energie en verzwakken

Op de radarbeelden is eveneens te zien hoe veel vogels uitwijken naar onbewoonde gebieden (IJsselmeer, Waddenzee en zelfs de Noordzee). Een deel van de vogels blijft tot wel een half uur rondvliegen. Als rond 01.00 uur de rust weer terugkeert, zijn ook de meeste vogels weer aan de grond.

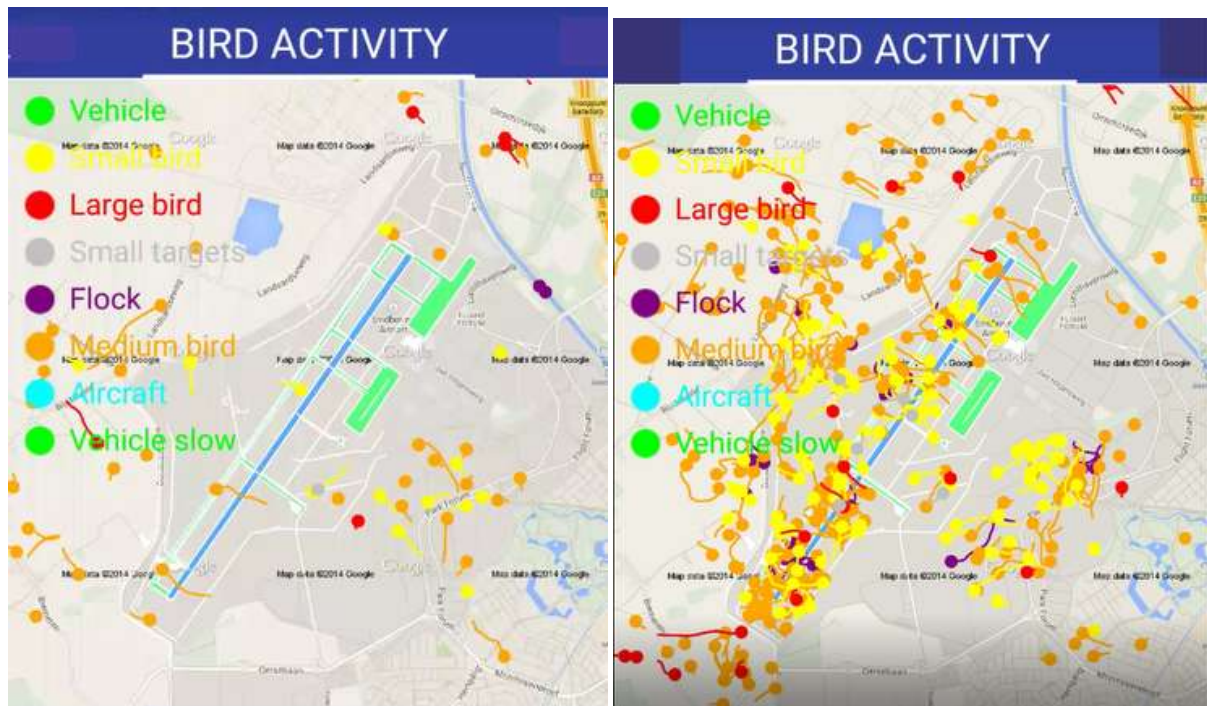
Het effect op vogels is overduidelijk en het is niet positief. Ze ondervinden een enorme dosis stress, verbruiken veel energie die ze in de koude winternachten wel voor iets anders kunnen gebruiken. Bovendien kunnen niet alle vogels in het donker navigeren en in blinde paniek komen ze in botsing met gebouwen of hoogspanningskabels. Er zijn ook meerdere voorbeelden van stadvogels als knobbelswanen die op 1 januari opeens verdwenen zijn en pas dagen later weer durven terug te keren.

Wees terughoudend of gebruik geen vuurwerk!

Vogelbescherming Nederland moedigt terughoudendheid met vuurwerk aan in heel Nederland, en is voorstander van een verbod op vuurwerk in en om natuur- en rustgebieden. Zodat vogels en andere dieren ook een fijne jaarwisseling hebben.

Tekst: [Vogelbescherming Nederland](http://www.vogelbescherming.nl)

Beeld: Jouke Altenburg; ROBIN vogelradar Luchthaven Eindhoven

Vogelsituatie zoals zichtbaar op de ROBIN vogelradar op de Luchthaven Eindhoven om 00:03 (links) en 00:09 (rechts) na middernacht op 1 januari 2016. De wirwar aan vogels in het rechter beeld geeft de desoriëntatie van vogels aan, die net zijn opgevlagen door het massaal afsteken van vuurwerk in de stad Eindhoven (Bron: ROBIN vogelradar Luchthaven Eindhoven)